

DO
INE

ONTO
EDIZIO

ROMÁN

KIO KAN

HANA WHITTON

SIDONIE ČESKÁ

DAR MILOVAT A ODPOUŠTĚT

Copyright © Hana Whitton, 2018

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Hana Whitton, 2018

Redakční úprava Otilie Grezlová

Grafická úprava obálky Tomáš Řízek

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokan, 2018

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7543-934-5

I.

„**M**áš štěstí, že jsem ještě vzhůru, Hynku! Vidět tě otec nebo matka v takovémhle stavu a navíc v tuhle pozdní hodinu...“ Sidonie rychle vstala ze sedátka u okna a přivřela za bratrem dveře, aby v průvanu nepráskly a nezburcovaly tím spící dům.

Odbila už druhá z půlnoci, ale Sidonie přesto na nevlastního bratra Hynka trpělivě čekala. Kryla jeho pozdní příchody stejně jako sestra Kateřina, a to jen proto, aby zabránila dalšímu z výstupů. V poslední době k nim doma docházelo s nepříjemnou pravidelností. A většinu z nich, ne-li všechny, zaviniily Hynkovy tajné noční výpravy do pražských krčm, z nichž se vracel podroušený až nad ránem.

Kdekdo věděl, že se mladý pán z Poděbrad a Kunštátu v těch krčmách nevalné pověsti nebaví pouze popíjením – mohl to být dosud nezralý mladíček, vlastně ještě chlapec, avšak ženskou krásu už dovedl ocenit nejen u urozených paní, ale také u prodejných helmbrechtnic.

Jeho otec Jiří z Poděbrad a Kunštátu mu něco podobného trpět nehodlal nejen proto, že přednedávnem dosedl na český trůn a jako nově zvolený král dbal na dobrou pověst svého rodu – byl to muž pevných zásad a chtěl, aby se jimi řídil i jeho nejmladší syn.

Jen Hynkova milující matka Johana, druhá manželka krále Jiřího a Sidoniina macecha, se svého prvorozeného snažila omlouvat, jakkoli také ona sdílela manželův přísný morální kodex.

Hynek nyní upřel na Sidonii zakalený zrak. „A kdo mě to vlastně kárá? Ctnostná sestřička Sidonie, nebo neméně ctnostná Kateřina? Kdo má vás dvě rozeznat?“ Chtěl svá slova podtrhnout máchnutím ruky, zapotácel se však a neupadl jen proto, že ho Sidonie včas zachytila. Ovanul ji přitom nakyslý pach Hynkova dechu.

„Mohl bys už jednou s tím otrěpaným vtípem přestat, Hynku!“ okřikla ho a snažila se tlumit hlas. „Můžeme být s Kateřinou dvojčata, ale jsme přece každá jiná!“ Byla to pravda. Sidonie a Kateřina byly sice dvojčata a vlasy měly obě tmavé po otci, rysy tváře se však lišily.

Podobné Hynkovy poznámky jindy brala v žertu, dnes ji však jeho slova rozzlobila. S bratrovými úhybnými manévry, kterými se pokoušel odvádět pozornost od svých prohřešků, jí docházela trpělivost, a to zejména teď, pozdě v noci.

Chtěla jsem mu přece pomoci, pomyslela si dotčeně, a on si ze mě utahuje.

Věděla ovšem, že příčina jejího rozladění má jiné, hlubší kořeny, stejně jako to věčné odmítání podoby se sestrou Kateřinou, jímž jako by se snažila popřít, že jsou dvojčata.

Princezny Sidonii a Kateřinu, dcery českého krále Jiřího a jeho první manželky Kunhuty ze Šternberka, nemusela pojít podoba, zato je však navždy svazovalo jiné pouto, kterého se nikdy nezbaví. Bylo to břímě viny za smrt matky, která zemřela při jejich porodu. Za životy svých dcer-dvojčat zaplatila svým vlastním.

Ani Sidonii, ani Kateřině neunikl stín smutku, který se skrýval v otcových očích, kdykoli se na své nejmladší

dcery podíval. Sidonie se marně snažila přesvědčit jak sebe, tak Kateřinu, že si to jen namlouvají.

„Nebýt nás dvou, mohla maminka ještě žít,“ poznamenala jednou sklesle Kateřina.

Sidonie na to tehdy nic neřekla, ale v duchu se sestrou souhlasila.

Maminka by tu ještě mohla být, a hlavně by se jim tím pádem neobjevila v životě macecha Johana z Rožmitálu a ten nezdárný nevládní bratr Hynek.

Ten se nyní opět trochu zapotácel a do Sidonie vjel hněv. „Nebudu za tebe věčně tahat horké kaštiny z ohně!“ obořila se na něj. „Víš moc dobře, že mluvíš se Sidonií, nikoli s Kateřinou. A vůbec, nech toho řečnění! Místo toho bys měl raději nenápadně proklouznout k sobě do komnaty, aby tě nikdo v tomhle stavu nezahlédl. Věčně ti krýt záda nebudu! Co z toho ostatně mám? Ani slušného poděkování se mi od tebe nedostane!“

Hynek, který pochopil, že jde do tuhého, sestru objal kolem ramen a pokusil se o smířlivý tón. „Tak už se nezlob, Sidonie, chtěl jsem tě jen poškádlit.“

Sidonie se na něj skutečně nedovedla dlouho zlobit. Hynek byl prostě Hynek, sice lehkovážný, avšak okouzující mladík, který si dokázal obtočit každého kolem prstu, a Sidonie nepatřila v tomto ohledu k výjimkám.

Hynek ale, stejně jako pokaždé, nevydržel hrát příliš dlouho tu hru na ušlechtilého rytíře. „Měly byste si s Kateřinou šetřit ta přísná kázání pro manželky. Otec vám je prý už vybral.“

Sidonie po bratrovi blýskla pohledem. O tomhle mluvit nechtěla, a s Hynkem vůbec ne. Smířila se s myšlenkou, že jí i Kateřině vybere otec jednou ženicha, nějakou výhodnou partii, která bude znamenat politický přínos pro České království. To byl osud každé královské dcery. Věděla, že se otci nevzepře, že ho poslechne, a stejně tak Kateřina.

S myšlenkou na politický sňatek se smířit mohla, ale to výhledové odloučení od sestry, k níž měla ze všech sourozenců nejbližší, ji děsilo. Jedna věc byla toužit po tom, aby se od sestry lišila, jiná ale získat podobnou svébytnost za takovou cenu.

„Neměl bys tu takhle povykovat, Hynku. Vždyť vzbudíš celý dům,“ pokárala bratra znovu a pokoušela se odvést řeč jinam. „Mluví z tebe víno. Měl by ses z toho pořádně vyspat!“

„Prý Matyáše Korvína, toho hezkého mladého uherského krále, si má Kateřina vzít! Nebo ho otec vybral pro tebe, Sidonie? Víš, že si vás vždycky pletu,“ vrátil se Hynek ke svému oblíbenému vtipu.

„Jsi trapný, Hynku!“ Sidonie si bojovně dala ruce v bok. „Víš, co se říká? Za dobrotu na žebrotu! A v mém případě to platí dvojnásob. To mám za to, že jsem na tebe čekala. Nebýt mě, dobýval by ses teď do domu a mohl bys mluvit o štěstí, kdyby tě vpustil dovnitř někdo ze služebnictva. A ten by to zatepla ohlásil otci, kterému už trpělivost s tvými kousky pomalu dochází. To musíš vědět lépe než já!“

Sidonie se po těch slovech otočila a zamířila rychlým krokem ke schodišti vedoucímu do patra. Na podestě však zaváhala.

Nechtěla se s bratrem rozloučit ve zlém. Přidržela se vyřezávaného zábradlí, jako by se bála, že jinak upadne, a obrátila se k Hynkovi.

Ten postával kajícně pod schody, tvář zkormoucenou, a Sidonii v tu chvíli napadlo, že to je pořád pouhý chlapec a ne muž, jakým tolik touží být.

„Odpusť, Sidonie, nemyslel jsem to tak,“ omlouval se opět spěšně. „Znáš mě přece.“ Jeho hlas zněl najednou pokorně, téměř plačtivě a po dřívějším furiantství v něm nebyla ani stopa.

Sidonie se náhle zmocnila únava. „Já vím, Hynku,“ řekla na to. „A teď běž spát. Opravdu bychom neměli zburcovat celý dům, pokud se nám to už nepodařilo.“

Podkasala si dlouhou nabíranou sukni a vykročila do schodů zvolna, jako vyčerpaná stařena.

Hynek ji sice poslušně následoval, ale Sidonie raději počkala, dokud za ním nezapadly dveře jeho ložnice.

Vklouzla pak do té své a ztěžka dosedla na lůžko. Sloupková postel s nebesy byla vysoko nastlaná měkkými poduškami a služebné přes ni zvečera, když lůžko připravovaly, přehodily ještě hebkou kožešinovou příkrývku. Mohl být květen, ale noci pořád zůstávaly chladné. Sídlo pánů z Kunštátu a Poděbrad, původně rozlehlý dvorec, přestavěný v pohodlnou a elegantní rezidenci, navíc stálo kousek od Vltavy, takže se do něj po setmění vždy vkradlo vlhko od řeky. A přesto to zde měla ráda, tady se cítila doma, ne v tom okázalém paláci českých králů, v Královském dvoře na Starém Městě, kde musela rodina čas od času přebývat. Očekávalo se to od nich přece, a nejen od českého krále. Johana toto uspořádání vítala, protože tím pádem mohla do královské rezidence pozvat nejednoho významného hosta.

Třeba Matyáše Korvína.

Sidonie se zahleděla oknem na noční oblohu, která začínala na východě nesměle blednout prvním příslibem svítání. Závan větru, který se prosmýkl pootevřenou okenicí, přinesl od řeky ostrý pach rybiny.

Ve víně je pravda, pomyslela si sklesle, Hynek je toho živoucím důkazem. Jeho nezastřené narážky na budoucí osudy sester nebyly té pravdě skutečně daleko.

Dvojčata Kateřina a Sidonie moc dobře věděla, že je čeká dynastický sňatek, ne manželství z lásky. Věděla to i předtím, než se jejich otec Jiří z Poděbrad stal českým králem. Nyní se to tušení, v němž přece jen doutnala jis-

křička naděje, že to všechno může být třeba trochu jinak, změnilo v jistotu.

Z Kateřiny a Sidonie se staly královské dcery, a ty přece musejí podpořit postavení svého královského otce, jeho politiku, na níž závisí rozkvět království, a to i za cenu osobní oběti. Smysl pro povinnost však nebyl jediný důvod, proč byly Kateřina i Sidonie ochotny ty oběti přinést – podvědomě totiž chtěly otci nahradit to, oč ho připravily. To přece kvůli nim zemřela matka. To kvůli nim otec ovdověl. To proto si pak našel novou manželku Johanu z Rožmitálu. Vždyť kdo by se jinak postaral o početnou rodinu, o ty nebohé sirotky, nechtěl-li děti ponechat pouze v péči služebných?

Neměla bych v Johaně pořád spatřovat pouhého vetřelce, zastyděla se Sidonie. Neměla bych jí křivdit. Tolik se pro nás obětuje a našemu otci je pevnou oporou v jeho náročném poslání.

Ale maminka to není, ozval se v Sidoniině nitru vzdorný, plačtivý hlásek, který se marně snažila potlačit. Nejsem už přece malé děcko! okřikla se vzápětí.

Únava, která jako by jí ještě před chvílí téměř ochromila, byla najednou tatam, potlačena obavami, co jim s Kateřinou přinese budoucnost. Právě Hynkovo popichování v ní vyvolalo tuto tísnivou předtuchu. Znovu do ní vjel hněv na bratra.

Vyklouzla z měkkého lůžka a zamířila k oknu. Vmžiku ji objal noční chlad. Zachvěla se a natáhla se po županu. Hebká kožešina, kterou byl podšitý, jí příjemně polaskala tělo.

Pootevřela ještě víc okenici, tak, aby mohla v dáli zahlédnout stříbřitý odlesk Vltavy, zalité měsíčním světlem.

Nedalo se přehlédnout, že otcovo přátelství k Matyášovi Korvínovi vzrůstá od chvíle, kdy se z Matyáše Hunyadiho, syna uherského zemského správce Jánose Hunyadiho, stal

uherský král Matyáš Korvín. Ne že by nad ním Jiří z Poděbrad svým způsobem nedržel ochrannou ruku už předtím. Matyáš to opravdu potřeboval, když Jiřího královský předchůdce Ladislav Pohrobek nechal popravit Matyášova bratra Lászla. Ambiciózní Hunyadiovci pro něj představovali nebezpečnou hrozbu. A Matyáše by patrně potkal stejný osud, nezemřít Ladislav Pohrobek tak náhle a nečekaně.

Jenže nový český král Jiří z Poděbrad řešil podobné možné nebezpečné hrozby jinak, diplomatickou cestou. Jako třeba politicky motivovanými sňatky.

Možná to bude skutečně on, uherský král Matyáš, za koho se jedna z nás provdá, napadlo Sidonii. Proč by jinak otec tak často zval Matyáše do pražského Královského dvora?

Sidonii se Matyáš líbil, ale víc než sympatie k němu necítila. Byl opravdu pohledný. A ty plavé vlasy, které mu spadají na široká ramena, vypadají jako zlatá přilbice, pomyslela si zasněně.

Možná ji přitahoval i proto, že byl starší. Obestíralo ho mimoto jisté romantické kouzlo, protože prý byl už jednou ženatý. Jeho mladičká manželka zemřela dříve, než spolu vůbec začali žít. Nikdo o tom příliš mnoho nevěděl a Matyáš na přímou otázku odpověděl vždy vyhýbavě.

„Ty také věříš všemu, co se u dvora doslechneš! To přece nemusí být pravda,“ zamítla tu možnost až příliš ohnivě Kateřina. I té se Matyáš líbil, jenže ona do něj byla na rozdíl od Sidonie pravděpodobně již zamilovaná. „Alžběta Celjská, která podle té tvé zaručené zprávy měla být Matyášovou manželkou, zemřela přece v pouhých čtrnácti letech!“

Sidonie spolkla poznámku, že to se s manželstvím přece nevyklučuje, protože se dívky vdávají často ve dvanácti, v době dovršení plnoletosti. Nechtěla si sestru rozhněvat. Matyášův sňatek s Alžbětou zase tak nereálný nebyl, pro-

tože přinášel mnohé politické výhody – stal by se totiž zárukou smíru mezi znepřátelenými rody obou mladých lidí.

Sidonie chápala, proč Matyáš Kateřinu tak zaujal. Byl to pravý rytíř, mužný a odvážný, ne jako ti nedospělí mladíci, kteří se u pražského Královského dvora přátelili s Hynkem a pokoušeli se jí neobratně dvořit. Ti na Matyáše, na toho hezkého uherského krále, žárlili, a proto nešetřili urážlivými domněnkami a ponižujícími narážkami na jeho neurozený původ.

„Uherský král být může, ale šlechtický titul udělila jeho otci teprve Jeho Milost císař Zikmund,“ namítl jeden z mladých šlechticů. „A to zase tak dávno není.“

„A vůbec, může mluvit o štěstí, že mu sedí hlava na ramenou!“ přisadil si druhý. „Ladislav Pohrobek nechal přece popravít Matyášova bratra Lászla. A kdo ví, jak by to dopadlo, nezemřít Pohrobek tak náhle.“

„Ach, nechte toho,“ ukončil vždy podobnou debatu Hynek. Ten měl vzdělaného a chytrého Matyáše rád, a to i přes spor s Ladislavem Pohrobkem, který dokonce Matyáše věznil nějaký čas v Praze. Hynkův královský otec měl na Matyáše jiný názor, a to bylo rozhodující.

Matyáš je prý příliš ambiciózní, i to mu mnozí vytýkají.

A proč vlastně nebýt ctižádostivý? To se také počítá mezi ctnosti pravého vladaře! Jím by se Matyáš v tak mladém věku jistě nestal, vysedávat tiše v koutku jako ctnostná panna.

Ovšem pravdou je, že to s ambiciózností v poslední době poněkud přehání.

Sidonii náhle napadlo, zda i to není důvod, proč ho otec zve do Prahy. Chce ho mít na očích. Chce vědět, co ten energický, vládychtivý, horkokrevný soused chystá.

Proč pátrat po pravých příčinách Matyášových návštěv, usoudila Sidonie nakonec. Ona byla jeho přítomnosti

v Královském dvoře doopravdy ráda. I ji těšila společnost kultivovaného a zábavného Matyáše Korvína a líbil se jí, ale zamilovaná do něj nebyla.

Tma pomalu řídla, od řeky se sem nesly hlasy těch, kdo již před rozbřeskem spěchali za prací.

Z nedaleké krčmy přilepené na vltavském břehu zamířila do úzké uličky táhnoucí se kousek od dvorce skupinka podroušených měšťanů, kteří se vraceli nad ránem do svých počestných domovů na Staroměstském rynku.

Sidonie otevřela okenici dokořán, jako by do komnaty chtěla vpustit probouzející se den. Předjitřní vzduch byl chladný, a když se ho Sidonie nadechla, osvěžil ji jako doušek vína z oroseného džbánu.

„Také nemůžeš spát?“ ozvalo se vtom ode dveří.

Sidonie sebou polekaně trhla.

Na prahu ložnice nerozhodně postávala Kateřina. Rozpuštěné černé vlasy jí spadaly až do pasu. Půvabná tvář se zdála v příšeří pozdní noci či spíš časného rána záhadná, jako by skrývala nějaké nevyřčené tajemství. Vykročila k Sidonii a dlouhá bělostná košile, ozdobená bohatou výšivkou, objala svůdnou křivku jejího štíhlého těla.

Sidonie pokrčila rameny. „Čekala jsem na Hynka. Chtěla jsem mu otevřít dříve, než probudí jako obvykle celý dům. Kdo by stál o další hádku? Otcí s ním už dochází trpělivost, jistě by to tentokrát nepřešel pouhým mávnutím ruky.“

„Pokud jde o trpělivost... v tomto ohledu není otec sám,“ poznamenala Kateřina, která zaujímala k výstřelkům nevlastního bratra mnohem přísnější stanovisko než Sidonie, přestože jeho pozdní příchody také často kryla.

„Je mi ho líto. Myslím Hynka,“ namítla chabě Sidonie. „Je tak nadaný... Mnozí výjimeční jedinci prý často vybočují z řady... tak by se i Hynkovi snad měly podobné mladické výstřelky tolerovat.“

„Matyáš je také nadaný a o podobných výstřelcích u něj nemůže být ani řeč!“ ohradila se rázně Kateřina.

Sidonie se neubránila úsměvu. Chybělo jen, aby Kateřina řekla: *Můj Matyáš*. „Máš na mysli Korvína? Toho jistě usměrnilo manželství.“

Kateřina zrudla a posléze na sestru vyjela: „Ještě ty s tím začínej! Kdo ví, jak to s tím jeho manželstvím vůbec bylo. Jistě nedošlo k jeho... naplnění, a tím pádem je neplatné. Určitě se jednalo o formální dohodu, jak to obvykle v takových případech chodí. Matyáš byl navíc v době toho údajného sňatku mladičký, vlastně ještě chlapec to byl. A mimoto... Alžběta pak přece zemřela.“ Odmlčela se, jako by potřebovala nabrat dech, a pokračovala: „Ten na pravou manželku teprve čeká.“ *A doufám, že se jí stanu já*, dodala Kateřina v duchu. I jí se Matyáš Korvín líbil, jenže do něj byla na rozdíl od Sidonie zamilovaná.

Sidonie tušila, co se sestře honí hlavou, rozhodla se však, že nechá té hry se slovíčky. Nechtěla si ji pohněvat a na podobné škádlení bylo už beztak opravdu dost pozdě.

„Já vím, Kateřino. A s Hynkem máš také pravdu,“ připustila tedy nakonec. „Jenže já... Jako bych tím, že kryju Hynkovy tajné spády, chtěla... něco odčinit.“

Sestra k ní přistoupila a objala ji kolem ramen. „Vím moc dobře, co tím myslíš, Sidonie. Ani mě nikdy nepřestal provázet... pocit viny za matčinu smrt. Za otcův žal a za smutek našich bratrů Bočka, Viktorína a Jindřicha.“ Chtěla dodat ještě něco o Johaně, ale potom si to rozmyslela. K maceše si cestu dosud s obtížemi hledala. Jedno jí však upřít nemohla – o nevlastní děti se starala dobře, netrpěly ústrky či nedostatkem lásky.

Obě se ponořily do hlubokého mlčení. Bylo to po dlouhé době dnes poprvé, co o podobných výčitkách jedna z nich promluvila nahlas.

„Na minulosti už nic nezměníme, Kateřino. Neměly bychom se tím pořád trápit,“ ozvala se až po drahné chvíli Sidonie. „Jednou třeba ten dluh splatíme, i když ani jedna z nás zatím neví jak. Boží cesty jsou nevyzpytatelné, jak jsme se všichni dozvěděli z kázání při nedělní bohoslužbě.“

Sidonie nemohla tušit, jak prorocká slova v tu chvíli pronesla.

„Pozbyl jsi snad rozumu, Hynku?“ obořila se Johana z Rožmitálu na syna, sotva se za nimi zavřely dveře komnaty. Neuniklo jí, že se hned zvečera někam vytratil, a rozhodla se proto, že na něj počká v jeho ložnici a pořádně mu promluví do duše. Podobné noční toulky musejí přestat! „Máš štěstí, že otec spí a že se to tady na rozdíl od Královského dvora nehemží dvořany. Ti by mu jistě se škodolibou radostí hned začerstva donesli, že se jeho synek zase vrátil k ránu z nějaké špeluňky!“

Johana po těch slovech pro jistotu pohlédla ke dveřím, jako by se chtěla přesvědčit, zda jsou skutečně zavřené a zda ji někdo nemůže slyšet.

Hynek se posadil zkroušeně na okraj širokého lůžka a vypadal jako hromádka neštěstí.

Johaně se ho v tu chvíli zželelo. Milovala svého syna, prorozeného a zatím jediného. Ti ostatní, které Jiřímu porodila, na tomto světě dlouho nepobyli, snad se novorozená dceruška Ludmila bude těšit dobrému zdraví. Johana pro něj chtěla jen to nejlepší, hlavně mu zajistit skvělou budoucnost. Ani jeden ze synů Jiřího z Poděbrad sice neměl privilegium nástupnictví na český trůn, ale Hynek i tak jistě dokáže velké věci. Dosáhne těch nejvyšších met.

Je chytrý, vzdělaný. Co na tom, že nestuduje na pražské univerzitě – soukromě ho učí přece ti, kdo tam přednášejí. Jejím úkolem zůstává dohlédnout na to, aby své nadání, tu

nevšední hřivnu danou mu jistě shůry, zbytečně nepromarnil, neutopil ve víně či neprohýřil s prodejnými helmbrechtovicemi. Jevíl k tomu i přes své mládí nebezpečné sklony.

„Není v tom přece nic špatného občas se... pobavit s přáteli,“ namítl Hynek nepřesvědčivě.

„Na podobné zábavy máš času dost!“ usadila ho rázně matka. „A vůbec, řádný muž a dobrý křesťan se podobným... svodům vyhýbá.“ Sjela syna přísným pohledem.

Hynek rychle sklopil oči. Vzдор, který v něm začal vzrůstat, se náhle změnil v lítost. Co je na tom zase tak hříšného, pobavit se s druhy, popít s nimi občas v nějaké dobré krčmě, zažertovat s pěknou šenkýřkou? Každý urozený mladík to tak přece dělá.

Johaně, která ze syna nespouštěla upřený pohled, Hynkova proměna neunikla.

Jsem na něj příliš tvrdá, pomyslela si provinile. Zaváhala na okamžik a pak ho pohladila po tváři, jako by tím chtěla napravit svou strohost.

Pleť má můj prvorozený synek dosud hebkou, hladkou jako mladičká panna, napadlo ji přitom. A ty dlouhé řasy, které mu na tvářích vykreslily tmavé půlměsíce, by mu také mohla leckterá dívka závidět stejně jako husté kaštanové vlasy samý prstýnek.

Věděla nicméně, že si podobnou chválu synova zevnějšku musí nechat pro sebe. Hynek, hrdý na první nasmělý vous, který se mu kadeřil na horním rtu a na bradě, by takové srovnání bral podle všeho jako urážku.

Pozdvihl k ní nyní oči. Zračil se v nich vděk.

„Nechci ti teď držet zbytečně kázání, Hynku, ale... podívej, jak zdárně si vedou tví nevlastní bratři Boček a Viktorín. O Jindřichovi ani nemluvě. Nehýří po nocích. Věnují se politické kariéře.“ Johana si další slova chvílku rozmýšlela, posléze je však přece jen vyslovila. „Neměl by ses jimi nechat zastínit.“

Moc dobře věděla, že si s Jiřím bere také jeho šest dětí. Nevadilo jí to, ba naopak. Do toho robustního muže, staršího a usedlého, s nímž ji seznámil její bratr Jaroslav Lev, se zamilovala.

Jenže pak se narodilo dítě také jí a všechno začalo být jinak. Nepřestala milovat Jiřího potomky, nechtěla však, aby její prvorozený Hynek vyrůstal v jejich stínu. A vše nyní nasvědčuje tomu, že se to může stát.

Jiří se stal zaslouženě českým králem a od koho jiného než od vlastní rodiny, od vlastních dětí, by měl očekávat podporu?

Ve třech synech, v Bočkovi, Viktorínovi a Jindřichovi, které zplodil s první chotí Kunhutou ze Šternberka, ji má, stejně jako ve třech poslušných dcerách, v Kateřině, Sidonii a již provdané Barboře.

O Hynkovi se to zrovna tvrdit nedá.

Johaně se náhle sevřelo srdce smutkem a tak trochu i obavami.

Do Hynka vkládala veškeré naděje. Nebyl přece jenom potomkem pánů z Kunštátu a Poděbrad, ale také rodu pánů z Rožmitálu. Jistě se prosadí v evropské politice a třeba jednou získá i ten královský titul, který mu po otci nebylo dopřáno zdědit.

Ovšem to se mu nepodaří, bude-li pokračovat takhle.

Tomu musím zabránit, umínala si Johana a sevřela ruce v pěst. Jeho nevlastní bratři ho nesmějí zastínit.

„Jsem si toho vědom, *maminko*,“ hlesl Hynek pokorně. Moc dobře věděl, na jakou strunu nyní zahrát.

Johanu to oslovení dojalo. *Maminko*, tak jí přestal říkat před léty.

„Ten pozdní příchod, který tě tak rozčilil, se už opakovat nebude. A neboj se, v Bočkově či Viktorínově stínu rozhodně nezůstanu,“ ujistil ji Hynek pevně, i když mu bylo jasné, že první část toho slibu patrně nedodrží.

A pokud šlo o Bočka s Viktorínem, s těmi si nedělal starosti. Mohou být snaživí, ale chybí jim rozlet. Ti nikdy nepřekročí hranice panství, která jednou zdědí po otci.

„To je dobře,“ usmála se spokojeně Johana. Podobné sliby slyšela i předtím, ale tentokrát jim uvěřila.

Johana se tiše vkradla do ložnice. Svíčku se neodvážila zapálit, aby neprobudila manžela. Čeká ho další náročný den, ale jen kvůli tomu to nebylo. Chtěla se vyhnout výtkám na Hynkovu adresu, kterými by ji určitě zasypal.

Opatrně nahmatala okraj lůžka a dosedla.

„Tvé ohleduplnosti si cením, Johano, ale je poněkud zbytečná. Ze spánku mě už dávno vytrhl ten hluk zdola z chodby,“ ozvalo se ze tmy. Jiří se natáhl, aby zapálil svíčku. „A to jsem si myslel, že si tady, v našem starém dvorci, alespoň na chvílku odpočinu a užiju si klidu.“ Z Jiřího hlubokého, trochu ochraptělého hlasu zazněla únava.

Johana sebou při jeho slovech trhla, trochu rozladěna, protože chtěla zůstat ještě kratičkou chvíličku se svými myšlenkami sama. Rychle se však opanovala. To poslední, co si teď přála, bylo pohněvat si manžela.

Mnohé se změnilo od té doby, kdy je oddali. Tehdy bylo všechno jasné a zdánlivě jednoduché, a to i přes Jiřího nelehkou osobní situaci. Byla si jistá, že ji Jiří miluje a že to tak bude navždy, jak si to ostatně před oltářem slíbili. Po dvou idylických letech a po Hynkově narození však nastal čas velkých změn.

Jiří byl schopný a obratný politik, a tak nebylo divu, že se stal zemským správcem v době vlády mladičkého českého krále Ladislava Pohrobka. A když Ladislav náhle zemřel, nebylo zase velkým překvapením, že si česká šlechta zvolila za panovníka právě zemského správce Jiřího.

Byl umírněný, snažil se smířit ty, kdo přijímali podobojí, s katolíky, a dokázal obratně proplouvat rozbouřeným mořem současné politiky.

Učinil ji sice svou královnou, ale výsostná moc postavila jejich vztah do jiného světla.

Johana si až příliš dobře uvědomovala, že královský titul dodal jejímu manželovi na přitažlivosti a že k němu s nezastíraným obdivem najednou začala vzhlížet nejedna urozená paní, která by se za ním předtím ani neotočila. Ostatně Jiří nebyl zase tak starý, v době korunovace mu bylo osmatřicet. Jeho výrazná tvář lemovaná dosud tmavými vlasy zaujala energickou rozhodností, která z ní vyzářovala.

Skutečně, nechtěla si manžela pohněvat, protože ho nechtěla ztratit. Často, když se obírala podobnými úvahami, ji napadlo, proč si ji vlastně vzal.

Dosud se domnívala, že se do ní zamiloval ve chvíli, kdy je její bratr Lev seznámil.

Ale možná to bylo jinak.

Jí bylo tehdy už dvacet, což znamenalo, že jí hrozí staropanenství. A byla katolička, avšak Jiří kališník.

Možná právě proto si ji vzal, tedy ponechá-li stranou jeho osiřelé děti, které potřebovaly matku. Možná právě proto se oženil s ní, s urozenou dívkou, které přibývají léta a která na nabídku k sňatku neřekne „ne“ ze strachu před staropanenstvím. Vytvořili spolu přece ideální pár, katolička a kališník. Dovedou-li se ti dva domluvit, pak se jistě dohodnou v království i ta dvě svářící se křídla, kališnické a katolické.

Třeba to byl všechno pouhý kalkul, a protože je Jiří skutečně dobrý diplomat, nepřišla na to.

Až nyní.

A třeba slyším trávu růst, okřikla se v duchu, když došla v těch neradostných úvahách až sem. Ale sémě pochybností v ní už bylo zaseto.

Rychle nyní zapudila podobné myšlenky, které na ni začaly znovu dotírat, a vklouzla pod příkrývku. Opřela se o loket a obrátila se k Jiřímu.

„To mě opravdu mrzí, můj drahý.“ Vztáhla paži a polaskala ho po tváři. „Však jsem mu také od plic domluvila.“

Rozhodla se zvolit taktiku laskavosti a shovívavosti. Takhle se na to musí! Ne pláčem, ne křikem, jen něžnou chápavostí. Tu u jině jen tak nenajde.

„Jsi k němu příliš shovívavá, Johano,“ namítl Jiří, ale jako ostrá výtkta to rozhodně nevyznělo. „Bude lepší, když si s ním od plic promluvíš já.“

„Ach, Jiří, jako bys neznal mladíky v jeho věku!“ Johana měla co dělat, aby se nevzdala ušlechtilého předsevzetí o vstřícném a chápavém přístupu. „Jistě jsi nebyl jiný. Co na tom, že se občas trochu déle pozdrží s přáteli u džbánku?“

„Ty aby ses ho nezastávala! Já na podobné kratochvíle neměl čas! Měl jsem povinnosti. A chtěl jsem v životě něčeho dosáhnout.“ Jiří se k ní otočil, aby jí viděl do tváře.

Ani ta četná těhotenství, ani ztráty našich dětí ji nepoznamenaly a neubraly jí na půvabu, pomyslel si. Pleť má pořád hebkou jako samet a plavé vlasy jí neprotkala dosud jediná stříbrná nitka.

Náhle si vedle ní, ženy v plném rozkvětu, připadal jako vyčerpaný stařec, jehož podsaditost už nedokázalo zakrýt ani volné roucho.

Dosáhl jsem mnohého, ale dovedu si udržet lásku vlastní manželky? napadlo ho v tu chvíli. Vladařské povinnosti mi zabírají čím dál víc času. Zanedbávám ji, musel si přiznat. A nakonec ji uprostřed noci zahrnu výčitkami, že rozmazuje jediného syna, místo abych ji sevřel v náručí.

Vzal ji za ruku a políbil do dlaně. „Však ono se to brzy všechno vyřeší,“ ujistil ji a tiše se přitom zasmál. „Vyhlédl

jsem mu totiž nevěstu. Bude potom na manželce, aby si ho ohlížela.“

Johana se zarazila. „Není to předčasné, Jiří? Není to příliš brzy?“ Nedovedla si najednou představit, že by jí Hynka odvedla nějaká žena. Věděla sice, že i jeho čeká výhodně dojednaný sňatek, ale ne teď, nyní ještě ne!

„Nemusí se hned ženit, může být zasnoubený. To zatím postačí,“ zasmál se Jiří.

„Máš na mysli... nějakou určitou dívku?“ Také se se mnou mohl poradit, pomyslela si hořce, a ne mne postavit téměř před hotovou věc. Poté si však uvědomila, že by měla být vděčná, když se o tom vůbec zmínil alespoň nyní. Věděla, že Jiří hodlá stejně jako všichni ostatní vladaři upevnit vlastní postavení i prospěch království politicky výhodnými sňatky svých dětí. A o takových věcech se nediskutuje ani s manželkou.

Mohu tak leda mlčet, blesklo jí hlavou, když si vzpomněla, jak mu v případě Matyáše Korvína pomáhala. Bylo jasné, že v něm chce Jiří získat poslušného vazala prostřednictvím sňatku s jednou z dcer. Ten promyšlený politický tah se vyplatil. Zdálo se, že se ten mladiček, z něhož se stal uherský král, skutečně stane manželem jedné z Jiřího dcer. Snad Kateřiny, snad Sidonie, o tom se Jiří zatím nezmínil.

Ovšem Hynek, *její Hynek*, to je něco jiného.

„Ano, mám. Potřebujeme podporu Saska,“ odpověděl jí na to Jiří. „Potřebujeme souseda, který na nás nezaútočí.“ To bylo pochopitelné – Čechy považoval ne jeden evropský panovník za kacířské.

Nyní se tiše zasmála zase Johana. „Tak proto jsi pozval na pražský Královský dvůr ty dvě saské princezny!“

„V tom se nemýlíš. I když ty jsem nepozval jenom kvůli Hynkovi. Jedna z nich, Anna, se přece bude brzy vdávat. Věřím ale, že i ona sehraje v našich plánech důležitou, ne-li

rozhodující úlohu. A nejen proto, že se její snoubenec stane jednou braniborským kurfiřtem.“

Johana se ho chtěla ještě na něco zeptat, ale Jiří se k ní naklonil a umlčel ji polibkem.

II.

Matyáš Korvín přelétl nenápadným pohledem spoustolovníky, kteří s ním zasedli k bohatě prostřené tabuli v pražském Královském dvoře, kam opět zavítal. Dříve tu pobýval celé týdny, ale i nyní, když měl jiné povinnosti, se sem rád vracel. Jen tady se cítil jako člen rodiny, která upřímně uvítá každý jeho návrat.

Jiří z Poděbrad, sedící na čestném místě v čele stolu, se zdál unavený a zamklý, avšak jeho manželka Johana v sobě nezapřela vzornou hostitelku.

Matyáš, jemuž všichni prokazovali úctu jako vzácnému hostu, se pro sebe pousmál.

Není to zase tak dávno, co mě v Praze hostili jinak. Ve vězení. Bůh při mně stál, že jsem nepřišel o hlavu jako můj bratr Lászlo. A proč vlastně? Kvůli podezření, že jsme společně zosnovali vraždu Ulricha Celjského, k němuž měl na rozdíl od nás tak blízko bývalý český král Ladislav Pohrobek.

Zdálo se, že mi tehdy nepomůže ani spěšně dojednaný sňatek s Alžbětou Celjskou.

Jenže to dopadlo nakonec jinak. Ladislav Pohrobek náhle zemřel. A zemřela i Alžběta.

Matyášovi bylo Alžběty líto, i když ji sotva znal, neboť šlo o dohodnutý a čistě pragmatický sňatek. Zemřela tak

mladičká, a aniž by poznala lásku. V duši mu to zanechalo podivný pocit prázdnoty a nenaplnění.

Kdo ví, jak by se naše manželství vyvíjelo, pomyslel si nejednou. Třeba bychom se do sebe vášnivě zamilovali, třeba bychom k sobě nikdy nenašli cestu. Kdo ví?

Na onen svět mne předešli oba, Alžběta i můj bratr Lászlo. Já přežil. Podařilo se mi najít cestu k novému českému králi Jiřímu z Poděbrad, což se po Pohrobkově nenávistném jednání zdálo téměř nemožné. A to já se stal uherským králem, ač ne z královského rodu.

Časy se mění. Nyní se cení panovník podle schopností, ne podle urozeného, starobylého původu. Rod, z něhož pocházím já, nemusí být vznešený ani starý, ale je to rod odvážných vojevůdců a schopných vládců. Je to rod Hunyadiů!

Matyáš se znovu zadíval na společnost shromážděnou u stolu.

Možná se vbrzku stanu ještě i zetěm českého krále, pokračoval v úvahách.

Nebránil se té myšlence. Spojenectví s Českým královstvím by bylo výhodné. Uvítal by je, protože by se mu hodilo do budoucích plánů. Od manželství čekal jen podobný politický přínos, nic víc. Věděl však, že to poslední tvrzení, zase tak pravdivé není. Líbila se mu Kateřina a od případného sňatku s ní by si sliboval víc než pouhé naplnění diplomaticky sjednané svatební smlouvy.

Však se uvidí, jak se bude dál situace vyvíjet, usoudil.

Kterou z dcer by mi asi Jiří z Poděbrad nabídl za manželku? Nejstarší Barbora je provdaná a nejmladší Ludmila je ještě dítě. Zato pro dvojčata Kateřinu a Sidonii už musí hledat ženichy, pokračoval Matyáš v úvahách. Je to jako v nějaké pohádce nebo dávné báji, napadlo ho pak. Byl jednou jeden král a ten měl dvě krásné dcery.

Sidonie a Kateřina jsou zatím nezadané.